

SyL:n puheenjohtajan, valt. kand. Ulf Sund-
gustin avauspuhe SyL:n liittokokouksessa
ofantemessä 16.11.1968 klo 12.

Avauspuhe liittokokouksessa

Suomen ylioppilaskuntien liiton syysliittokokouksessa tullaan käsittelemään muiden työpapereiden ohella erästä asitusta, johon teidän, hyvät liittokokousedustajat, olisi syytä tutustua ~~ihän~~ varsin läheisesti. Työpaperin otsikko on Suomen ylioppilaskuntien liitto opiskelijain etujärjestönä, ja ensimmäinen alaotsikko Opiskelija ja yhteiskunta. Nämä ~~kolme~~ ^{ovat} otsikot suuntaa-antavia tälle liittokokoukselle, ja tulevat olemaan erittäin keskeisiä liiton ~~tulevassa~~ ^{nykyisessä} toiminnassa.

Esityksessä liittokokoukselle todetaan, että opiskelijajärjestöjen etujärjestötoiminta tähän saakka on ollut rajoittunutta ja että tavoitteet ovat ~~erittäin~~ jääneet puolittuneen. Sitä varten on korostettava, kuten myös esityksessä tehdään, että opiskelijalle ei voi olla yhdentekevää, minkälaisessa yhteiskunnassa hän opiskelee. Koulutuspoliittiset ja opinto-sosiaaliset kysymykset liittyvät elimellisesti yhteiskunnan kokonaiskehittämiseen, ja siihen meidän mielenkiintomme pitäisi keskittyä ~~erittäin~~ ^{suurellessa} määrin.

Samassa esityksessä todetaan myös, että opiskelijoiden on syytä vaikuttaa koulutus- ja kilpailuyhteiskuntamme kehityssuuntaan. Samalla kun me toimimme omissa korkeakouluyhteisöissämme ~~ihän~~ ^{sekä demokraattisen kontrollin kautta} vaikutusmahdollisuuksiemme ja oikeusturvamme lisäämiseksi, meidän on vaadittava lisää sosiaalista turvallisuutta ja tasa-arvoisuutta (itse yhteiskunnassa). Opiskelijat ovat perinteellisesti ~~erittäin~~ olleet ensimmäisiä vaatimassa ^{myös} teollisuus- ja kehitysmaiden välisen kuilun kaventamista. Tätä toimintaa on jatkettava koska tilanne maailmassa on yhä kärjistymässä. Kansainväliset ~~erittäin~~ epäkohdat ovat tällä hetkellä ~~ihän~~ poikkeavan selvästi esillä maassamme, Helsingissähan jatkuu vielä kolmannen maailman viikko, jona laajasti keskustellaan siirtomaavallan ja imperialismin ulottuvuuksista ja aikaansaannoksista.

Yhä laajemmalti on levinnyt käsitys myös täällä Suomessa, että opiskelijoiden on huolehdittava kaiken maailman asioista, ^{että} tarvitaan ~~erittäin~~ ^{levittäminen} kantaa-ottavaa toimintaa, jonka tärkein funktio on tiedon ~~ihän~~ ^{levittäminen} ja keskustelun ~~erittäin~~ virittäminen. Opiskelijatoiminta on täten tärkeä yhteiskunnallinen toimintamuoto, joka velvoittaa erittäin aktiiviseen työhön.

Mikä on sitten opiskelijajärjestöjen ja ennen kaikkea opiskelijain varsin-
naisten etujärjestöjen asema tämän hetken yhteikunnassamme? Tällä het-
kellä voimme todeta, että näiden järjestöjen virallinen asema on ~~poikkeuksell-~~
~~sestään~~ hyvä. Kuluva vuosi on epäilemättä ollut tärkeä tässä suhteessa
ja aliarvioimatta sitä mitä aikaisemmin on tehty ~~xxx~~ opiskelijapolitiikas-
sa ~~xxxxxxx~~ olen taipuvainen väittämään, että Suomen ylioppilaskuntien
liiton tämänhetkinen ~~tilanne~~ *asema* ~~xxxxxxx~~ erittäin vilkkaan toiminnan
tuloksena poikkeuksellisen vahva.

Voimme luetella lukuisia esimerkkejä siitä, miten ~~Suomen Sosialistinen~~ SYL on onnistunut politikassaan. SYL~~in~~ tunnustetaan vahvana neuvotteluosapuolena, SYLia lainataan sanomalehdistössä, SYListä ^{ja kunnustetaan} keskustellaan eduskunnassa jne. Ulkonaaisesti ~~xxxxx~~ meillä ei ole valittamista. Lähtökohta on ~~xxxx~~ myönteinen ~~xxxxxxx~~ ^{ynä laajempaa} ~~tulevaa~~ erittäin laajaa toimintaa silmälläpitäen.

[illegible]

SYL on ~~toiminut~~ toiminut aloitteentekijänä mm. opetuksen teknologian kehittä-
misen alalla, ~~esim.~~ esim. järjestämällä seminaarin television ~~käyt-~~ käy-
töstä opetusvälineenä. Samoin on liitto toiminut aktiivisesti kokonais-
valtaisen korkeakoulupoliittisen ~~suunnittelutyön~~ suunnittelutyön aikaansaamiseksi
ja on myös mukana ~~edistämässä~~ edistämässä keskustelua Suomen koulutusrakenteen
kokonaisvaltaisen uudistuksen tarpeellisuudesta. ~~Järjestä~~ Järjestä ~~mm.~~ seminaa-
rin ensi vuonna tästä asiasta.

Korkeakoulupoliittisia uudistuksia suunnitellaan kaikissa pohjoismaissa, ja yhteistoimintaa olisi erittäin tarpeellista. Sitä varten liitto on päättänyt ~~xxxxxxkutsua~~ kutsua pohjoismaiset opetusministerit ~~kokoon~~ *parisihtien yhdenmukaisissa lausekkeissa* keskustelemaan ~~mainittuista asioista~~ *Sanottiin* joulukuun alussa, jolloin pohjoismaisten ylioppilasliittojen puheenjohtajakokous pidetään Helsingissä.

Suomen valtiontalouden kannalta laajimpia uudistuksia on opintotukijärjestelmän kehittäminen, joka varsinaisesti ~~enxxxxxxx~~ alkaa ensi vuoden alusta lähtien. ~~toivon~~ Toivon mukaan ensi vuoden tulo- ja menoarvion ~~enxxx~~ ~~enxxxx~~ edellyttämä ns. korkotukijärjestelmä alkaa toimia. Samalla on myös pantava merkille, että stipendien määrä on nostettu valtion budjetissa.

On selvää, että opintotukijärjestelmä tarvitaan, ~~jxxxxxxx~~ ja SYLn kanta on selvä. Liitto tukee valtion opintotukikomitean ^{ehdottamaa} ~~xxxxxxx~~ kehittämisohjelmaa, jonka mukaan meillä ~~xxxx~~ vuoteen 1975 mennessä olisi ~~xxxxx~~ järjestelmä, joka puoleksi rakentuisi stipendtien, puoleksi halpakorkoisten lainojen varaan. ~~Suorituksen~~ ^{Seurauksen} tavoite on tietenkin opiskelijapalkka.

Täx Hallituksen esittämä avaus on vaatimaton, opiskelijapiiri on liian suppea ja stipendituki edelleen ~~liian pieni~~ ~~liian pieni~~. Esitys sisältää myös ~~eräitä~~ eräitä arveluttavia piirteitä, mm. se että opintotuki tässä muodossa rakentuu voittopuolisesti yksityisten rahalaitosten varaan, Tosiasia on kuitenkin, että raha on otettava ~~sieltä, mistä sitä ei ole~~ ~~sieltä, mistä se löytyy, jän kinkkää~~ ~~niin kauan kuin tilanne maassamme on se kinkkainen~~ ~~niin kauan kuin tilanne maassamme on se kinkkainen~~ sellainen kuin se on.

Myönteinen puoli hallituksen esityksessä on epäilemättä opintotuen orga-
nisaation kehittäminen, joka edellyttää mm. opintotuki^{Keskeisen}~~toimien~~ perusta-
mista opetusministeriön yhteyteen.

Opiskelijasuntotuotanto on hitaasti laajentumassa valtion tuen turvin. Asunto-ongelma on kuitenkin edelleen ~~polttava~~ polttava ja valtion olisi syytä kiinnittää ~~huomiota~~ lisääntyvää huomiota tähän ongelmaan. Tässä ~~vaiheessa~~ vaiheessa on ~~erikoinen~~ erikoinen syy puuttua juuri asunto-ongelmaan sen takia, että kuten Suomen asuntotuotannossa yleensä myös opiskelijasuntotuotannossa esiintyy joitakin hämäriä piirteitä.

Viime aikoina on useissa lehdissä esiintynyt ilmoitus, jonka mukaan eräät säästöpankit ovat ~~ilmoittaneet~~ aloittaneet ~~asuntotuotantoa~~ opiskelijasuntotuotantoa Helsingissä. Toiminta ~~olisi~~ tietenkään kannatettava, ellei yrityksen ~~liittyisi~~ selviä spekulatiivisia ~~piirteitä~~. ~~xxx~~ Asunnon saamisen ehto on nimittäin opintosäästötili mainitussa rahalaitoksessa, ja vaikka todetaan että tallektuksen määrä ~~sinänsä~~ ei vaikuta vaan lähinnä talletustoi-
minnan säännöllisyys, ~~xxx~~ ilmoitetaan samalla, että asuntolapaikan

Liiton toiminta kansainvälisellä tasolla on ~~tänä vuonna~~ myös ollut erittäin aktiivinen, johtuen monestakin syystä. Kansainvälinen ylioppilaspolitiikan tilanne on tänä vuonna ollut suurin piirtein jäädytettynä. Sama kahtiajako kuin aikaisemmin esiintyy edelleen, sen lisäksi on tullut muitakin ristiriitoja mukaan kuvaan. SYLn asema ~~xxx~~ kansainvälisessä ylioppilaspolitiikassa on melko vahva tällä hetkellä, johtuen mm. ~~siitä~~ selvästä poliittisluontoisesta toiminnasta jota SYL ~~harjoittaa~~ tätä nykyä harjoittaa. Poliitiikan suuntaviivat voitaisiin kuitenkin vetää vielä selvämmin, ja on selvää, että eräitä kannantarkistuksia on suoritettava ennenkuin SYL pystyy riittävän tehokkaasti osallistumaan kansainväliseen ylioppilas-toimintaan.

Kehitysyhteistyöpolitiikka on hahmottumassa liiton piirissä sen jälkeen kun ylioppilaiden kehitysapurahasto on otettu SYLn haltuun, ja toiminta^a kytketty liiton harjoittamaan yleiseen toimintaan. Solidaarisuusavun kohteista voidaan mainita Kreikan ja Portugalin pakolaisliitot, Afrikan eräitä vapautusliikkeitä ja tässä kokouksessa on tarkoitus myös esittää ~~tässä kokouksessa on tarkoitus myös esittää~~ ^{kokouksen puolesta}

~~Euroopan unionia myöntämistä Pohjois-Vietnamin yli-~~
oppilasliitolle.

Hexhaxxiinnexxwzñkzentannexzñkkoxñvukixenzñabi tykkenzjohdwsstaxzjax
katzñmmk?xetzñztoinnarizentxoizyxtztanniztaxzax

SYL on sekä kotimaassa että myös ulkomailla lausunut selvän kantansa ~~xxxxxx~~
Euroopan viimeaikaisista tapahtumista. Katsomme kuitenkin, ettei tässä
vaiheessa ole perusteltua ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ ~~xxxxxxxxxx~~ ~~xxxxxxxxxx~~

Tänä vuonna on moneen otteeseen tiedusteltu, milloin SYL ~~ainuttakaan~~ panee toimeen mellakoita tai yleensä milloin Suomen opiskelijat lähtevät kaduille. Tähän on yleensä vastattu, että tähänastiset toimenpiteet ovat tuottaneet melko hyviä tuloksia ja hyvää asemaa ei kannata ilman muuta pilata. Totuus on kuitenkin se, ~~että~~ ^{etteivät} Suomen opiskelijajärjestöt, ~~joita~~ ^{joita} ~~Suomen tilanteeseen, ole~~ ^{olleet} ~~ryhtyä~~ ^{voima} ~~toimenpiteisiin~~ varsinaiseen suoraan toimintaan. ~~Me~~ olemme tietenkin lausuneet, että kaikki toimenpiteet ovat meille mahdollisia, ~~kuten~~ ^{joitakin} ammattijärjestöille yleensä, ja ~~meillä~~ ^{meillä} on yllättävää kyllä ^{hyviä} joitakin ^{peräti} kokemuksia ^{peräti} tältä vuodelta, tarkoitan Tampereen lukukausimaksukiistaa, jonka ylioppilaat kunniakkaasti voittivat. ~~Sitten~~ Siitä huolimatta on todettava, että tilanne puhuu ~~voimatoimenpiteitä~~ voimatoimenpiteitä vastaan.

Vaikka tässä on todettu, että SYLn ja sen kautta muiden opiskelijajärjestöjen asema on vahva tässä vaiheessa, on meidän kuitenkin ^{toisaalta} ~~todettava~~, että ~~sisäisessä~~ ^{sisäisessä} tilanteessa on paljon toivomisen varaa. Keskustelua käydään tällä hetkellä ylioppilaskuntien ~~toiminnasta~~ ^{toiminnasta} ja sen luonteesta, ja arvostelu, ~~joka on~~ ^{erittäin} on monessa suhteessa täysin oikeutettu. Eniten huolestuttavat ~~tietyt~~ ^{erittäin} tietenkin suurempien ylioppilaskuntien sisällä esiintyneet legitiimisyyskonfliktit, jotka taas paljolti johtuvat ^{sisäisen} informaation ja keskustelun puutteesta. Meidän olisi saatava aikaan laajempi poliittinen keskustelu ylioppilaastoiminnasta ja sen ulottuvuuksista, ja tämän keskustelun olisi ~~olisi~~ ^{yhteiskunnallisesti} ~~kytkettävä~~ ^{kytkettävä} suoraan yleiseen, poliittiseen keskusteluun. ~~Sen ei tarvitsisi noudattaa puoluepolitiikan lakeja,~~ ^{sen ei tarvitsisi noudattaa puoluepolitiikan lakeja,} kunhan se olisi yhteiskunnallisesti relevantti.

Tässä liittokokouksessa, joka on ennätysmäinen monessakin suhteessa, on mahdollisuus käydä laajaa keskustelua sekä varsinaisista esille tulevista asioista että myös, niiden valossa tietenkin, liiton tulevasta ~~linjasta~~ ^{linjasta} yleislinjasta. Tänä vuonna on pyritty luomaan linjaa, ~~jonka~~ ^{jonka} ~~ominaispiirteet~~ ^{ominaispiirteet} ~~olisivat~~ ^{olisivat} sekä selvä poliittisuus että myös johdonmukaisuus. Tähän olisi pyrittävä jatkossakin. ~~Meidän~~ ^{meidän} SYLin linja ei voi olla väritön ja epäpoliittinen, ~~vaikka~~ ^{vaikka} varmaan moni täällä oleva ^{olisi} ~~valmis~~ ^{valmis} vaatimaan sitä ^{edelleen}. Ohjelmaan perustuva hallituspolitiikka voi olla kompromissi, mutta vaihtoehtojen on oltava selvät. Mikään vaihtoehto ei ole se, että ylioppilaskuntakeskeiset intressit, epäolennaiset paikalliset intressit ja jopa henkilökohtaiset intressit pääasiallisesti ratkaisivat liiton tulevaa ~~toimintaa~~ ^{toimintaa}. Tietty radikaalisuus on ^{ollut} ~~ollut~~ tämän vuoden hallituksen linjalle luonteenomainen piirre. Korostan jatkuvuuden merkitystä ja toivon sen voivan jatkua ~~tämän~~ ^{tämän} liittokokouksen jälkeen.